

WRITE FOR RIGHTS 2020

OPZET BASISLES

VOORAFGAAND AAN OF TIJDENS DE WRITE FOR RIGHTS-SCHRIJFACTIE IN DE KLAS (OF DIGITAAL)

- Bij deze lesopzet is een powerpoint-presentatie en een instructie voor een digitale les gemaakt. Deze documenten zijn te vinden op: www.amnesty.nl/scholen
- De lesopzet is bestemd voor het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het mbo. Enkele onderdelen hebben verschillende opties voor de diverse onderwijsniveaus. Bij elk onderdeel staan suggesties hoe het onderdeel aan te passen aan ieder niveau.
- Ook vind je er ideeën voor online en offline werkvormen.

DE BASISLES BESTAAT UIT:

- 1) **Introductie** (5 minuten)
 - Over Amnesty en Write for Rights
- 2) **Quiz!** (10-15 minuten)
 - Over mensenrechten en actievoeren
- 3) **Brieven schrijven!?** (5 minuten)
 - Ervaringen delen met de klas
- 4) **Brieven schrijven werkt!** (10 minuten)
 - Bespreken van succesverhalen
- 5) **Voor wie we dit jaar schrijven** (10 minuten)
 - Uitleg van de cases
- + **Mensenrechtencheck!** (10 minuten)
 - Welke rechten worden er geschonden?
- 6) **Tijd om te schrijven!** (min. 15 minuten)
 - Schrijven in de klas
- 7) **Afsluiting** (5 minuten)
 - Terugkoppeling en meer doen?

1) INTRODUCTIE

[5 minuten]

Start de les met een korte introductie van Amnesty International en Write for Rights. Je kan hiervoor de achtergrondinformatie gebruiken.

- Geef je deze Write for Rights-les als een Amnesty-gastles? Begin met een korte kennismaking met de klas!
- Laat de leerlingen zich kort voorstellen door hun de volgende vraag te stellen: Als je zelf een postzegel zou mogen ontwerpen, wat zou er dan op staan?
- Doe een vlug rondje langs de leerlingen en laat een paar leerlingen een toelichting geven.
- Geef je de les online? Vraag de leerlingen de antwoorden te typen en geef een aantal van hen het woord om een korte toelichting te geven.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Amnesty voert jaarlijks actie voor honderden mensen van wie de mensenrechten worden geschonden. Tijdens Write for Rights krijgen een stuk of tien van hen speciale aandacht. Voor Write for Rights op School selecteerde Amnesty er hieruit vijf. Over de hele wereld schrijven honderdduizenden mensen eind november, begin december brieven voor hen.

Amnesty voert actie door autoriteiten aan te schrijven om hen bijvoorbeeld te vragen mensenrechtenverdedigers vrij te laten, medische zorg toe te staan of de mensenrechten van een bepaalde, achtergestelde, groep mensen te respecteren.

Daarnaast organiseert Amnesty acties om mensenrechtenverdedigers of slachtoffers van mensenrechtenschendingen morele steun te bieden. Dan zorgt Amnesty ervoor dat zoveel mogelijk mensen hun zelf een kaartje of brief schrijven. Mensen die het moeilijk hebben, bijvoorbeeld omdat ze onterecht gevangenzitten, weten zo dat ze niet vergeten zijn.

Vaak helpt alle aandacht om mensen vrij te krijgen of te zorgen voor gerechtigheid. Mensen komen vrij, hun marteling stopt of ze krijgen bescherming. Alle duizenden en duizenden brieven uit de hele wereld tesamen hebben een grote waarde. Schrijf een brief, verander een leven!

2) QUIZ!

[10-15 minuten]

Activeer op een speelse manier voorkennis bij de leerlingen door te starten met een mensenrechtenquiz! De quiz bestaat uit meerkeuzevragen met twee of vier antwoorden. Wie heeft de beste algemene kennis over mensenrechten?

EEN AANTAL IDEEËN

De quiz kan op verschillende manieren gespeeld worden:

BORDJE OMHOOG!

Zorg voor bordjes met de letters A, B, C en D of laat de leerlingen de letters zelf op een vel papier schrijven. Vraag hun het bordje met het juiste antwoord in de lucht te houden. Je kan de leerlingen vragen zelf de eigen score bij te houden of hiervan een afvalrace maken.

Deze optie is ook goed online uit te voeren.

ONLINE BATTELEN

Je kan de quizvragen ook invoeren in een online quiztool zoals Kahoot! De leerlingen kunnen via hun telefoon, laptop of tablet inloggen en online meespelen. Je vindt een Kahoot!-variant van de quiz op <https://www.amnesty.nl/scholen/tips-materialen>.

Deze optie is zowel online als in de klas goed uit te voeren.

SCOREKAARTEN

Geef iedere leerling een kaart waarop voor elk goed antwoord een kruisje wordt gezet. Of laat ze hun antwoorden (A, B, C en D) noteren op een vel papier en elkaars papier nakijken. De antwoorden worden aan het eind van de quiz besproken en de leerling met de meeste goede antwoorden is de winnaar!

Deze optie werkt het beste in de klas, maar is ook online te spelen.

REN JE ROT

Hiervoor heb je vier grote tekenvellen nodig met de letters A, B, C en D. Hang ze aan de muur op ruime afstand van elkaar of, beter nog, ieder in een aparte hoek. Stel de vraag en lees alle antwoordmogelijkheden voor. Vraag de leerlingen naar de letter te lopen die volgens hen bij het juiste antwoord hoort. Om de quiz te spelen in de vorm van een afvalrace, laat je de leerlingen met een fout antwoord afvallen. Alleen de leerlingen met het juiste antwoord gaan door voor de volgende vraag.

Deze optie is alleen op school te spelen, bij voorkeur in een grote gymzaal of op het plein.

QUIZVRAGEN

De eerste 6 vragen zijn voor alle niveaus, daarna volgen 4 extra vragen voor het voortgezet onderwijs en het mbo.

1) Hoe heten de rechten die voor iedereen, altijd en overal ter wereld gelden?

- a) Algemene rechten
- b) Gewoonterechten
- c) Grondrechten
- d) Mensenrechten**

De mensenrechten zijn rechten die voor ieder mens altijd en waar ook ter wereld gelden. Deze rechten zijn zo belangrijk omdat ze ons beschermen. Een recht is eigenlijk een afspraak, een spelregel. Zo weet je wat wel en wat niet mag. En zoals dat met spelregels gaat: ze gelden voor iedereen. Zo heb je het recht om naar school te gaan én het recht op rust en vrije tijd.

2) Mensen die de wet hebben overtreden, zoals moordenaars, kunnen hun mensenrechten kwijtraken.

- a) Waar
- b) Niet waar**

De mensenrechten gelden altijd, overal en voor iedereen. Voor de beste en de slechtste mensen. Dat betekent natuurlijk niet dat je geen passende straf krijgt als je de wet hebt overtreden.

3) Welke van de volgende rechten is geen echt mensenrecht?

- a) Het recht op liefde**
- b) Het recht op onderwijs
- c) Het recht op rust en vrije tijd
- d) Het recht op een nationaliteit

Hoewel iedereen natuurlijk recht heeft op liefde, is dit niet vastgelegd in de mensenrechten. Het is wel vastgelegd dat je mag trouwen en een gezin stichten met wie je zelf wilt.

4) Mensen die bij Amnesty werken doen eerst veel onderzoek om erachter te komen wat er mis is met en mensenrechten in een land. Daarna is het tijd om in actie te komen. Wat wil Amnesty bereiken?

- a) Zoveel mogelijk geld inzamelen, zodat er geld opgestuurd kan worden naar dat land
- b) Zoveel mogelijk spullen verzamelen, zoals bijvoorbeeld schoolboeken, om op te sturen naar dat land
- c) Zoveel mogelijk mensen op de hoogte brengen van alles wat er misgaat met de mensenrechten in een land, zodat regeringen iets gaan doen om de situatie in hun land te verbeteren**
- d) Eerste hulp verlenen op plaatsen waar dat nodig is

Amnesty wil dat iedereen zich aan de mensenrechten houdt. In veel landen gebeurt dat nog niet. Amnesty-medewerkers onderzoeken dat. Amnesty organiseert acties, waaraan over de hele wereld heel veel mensen meedoen.

- 5)** Op welke manier voert Amnesty vaak actie?
- a) **Brieven schrijven en handtekeningen inzamelen**
 - b) Spandoeken ophangen en boten tegenhouden
 - c) Spullen inzamelen voor mensen in nood
 - d) Stakingen organiseren bij bedrijven en regeringen

De oudste en meest gebruikte actiemethode van Amnesty is het schrijven van brieven. Bijvoorbeeld via Write for Rights. Ook verzamelt Amnesty vaak handtekeningen onder petitie's. Maar ook op andere manieren probeert Amnesty zoveel mogelijk aandacht te krijgen voor mensenrechtenschendingen.

- 6)** Vorig jaar schreven leerlingen en studenten op Nederlandse scholen heel veel brieven en kaarten tijdens Write for Rights op School! Hoeveel leerlingen deden er vorig jaar mee?
- a) Bijna 1.000 leerlingen
 - b) Bijna 5.000 leerlingen
 - c) **Bijna 50.000 leerlingen**
 - d) Bijna 100.000 leerlingen

In 2019 schreven er tijdens Write for Rights op School om precies te zijn 48.468 leerlingen en studenten van Nederlandse scholen mee. Helpen jullie mee om dat aantal dit jaar te overtreffen?

Extra vragen voor het voortgezet onderwijs en het mbo

- 7)** De mensenrechten zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Wanneer is deze verklaring opgesteld?
- a) Deze verklaring is al eeuwenoud en wordt steeds vernieuwd
 - b) Deze verklaring bestaat sinds het begin van de 20e eeuw, vlak voor de twee wereldoorlogen
 - c) **De verklaring is opgesteld na de Tweede Wereldoorlog**
 - d) De verklaring bestaat sinds 1995

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) bestaat sinds 10 december 1948. Na de Tweede Wereldoorlog dacht men: dit moet nooit meer gebeuren! Daarom zijn er mensenrechten opgesteld, die voor iedereen altijd en overal gelden. 10 december is nog steeds de Internationale dag van de Mensenrechten en daarom organiseert Amnesty ieder jaar op en rondom deze datum Write for Rights!

- 8)** De Universele Verklaring is de basis voor heel veel mensenrechtenverdragen. Nadat een land een mensenrechtenverdrag heeft ondertekend, is de volgende stap om het verdrag te ratificeren. Wat betekent ratificeren?
- a) Het verdrag vertalen in de taal van het land
 - b) Een verslag maken van alle mensenrechten die geschonden worden in het land
 - c) **De rechten die in het verdrag staan opnemen in nationale wetten**
 - d) Bedenken aan welke rechten het land zich wel of niet wil gaan houden

Ratificeren betekent het opnemen van internationale verdragen in nationale wetten. Antwoord C is dus het juiste!

- 9)** Er is maar één land ter wereld dat het Kinderrechtenverdrag niet heeft geratificeerd, welk land is dat?
- a) Syrië
 - b) Somalië
 - c) India
 - d) **Verenigde Staten**

De Verenigde Staten is het enige land ter wereld dat het Kinderrechtenverdrag niet heeft geratificeerd. In de Verenigde Staten kunnen minderjarigen nog altijd levenslange gevangenisstraffen krijgen. Weetje: het Kinderrechtenverdrag bestaat sinds 20 november 1989. Daarom vindt op 20 november elk jaar de kick-off van Write for Rights plaats!

- 10)** Om goed onderzoek te doen naar mensenrechtenschendingen en om acties en campagnes op te zetten, heeft Amnesty natuurlijk ook geld nodig. Wat is de belangrijkste inkomstenbron van Amnesty Nederland?
- a) Subsidies van de overheden in de landen waar Amnesty onderzoek doet
 - b) **Bijdragen van leden en donateurs**
 - c) Inkomsten van prijzen voor acties en onderzoek
 - d) Geld dat andere goededoelenorganisaties ophalen voor Amnesty

Om onafhankelijk en ook kritisch te kunnen zijn, neemt Amnesty geen geld aan van de overheid. Amnesty kan haar werk doen dankzij de bijdragen van mensen die de organisatie steunen. In Nederland heeft Amnesty een groot aantal leden. Zij zijn de grootste inkomstenbron. Ook ontvangt Amnesty geld via de collecte, verkopen uit de webshop, eenmalige donaties en bijdragen van bijvoorbeeld goededoelenloterijen. Op school kan je ook geld inzamelen voor Amnesty, bijvoorbeeld door je Write for Rights-actie te laten sponsoren! Kijk voor meer informatie op www.amnesty.nl/scholen.

3) BRIEVEN SCHRIJVEN?!

[5 minuten]

Om elkaar een berichtje te sturen, gebruiken we tegenwoordig bijna nooit meer pen en papier. Het is veel sneller om elkaar een appje te sturen of te DM'en op Insta. Toch betekent dat niet dat het niet meer leuk is om post te krijgen. Misschien is het juist wel extra bijzonder, omdat we niet meer gewend zijn om brieven en kaartjes te ontvangen.

- Vraag de leerlingen naar de leukste post die zij ooit hebben gekregen. Hoe voelde het om die post te krijgen en waarom was dit zo bijzonder?
- Vraag de meest ervaren brievenschrijvers om klassikaal uit te leggen waarom post krijgen zo leuk kan zijn!

4) BRIEVEN SCHRIJVEN WERKT!

[10 minuten]

Dat brieven en kaarten schrijven niet alleen heel leuk kan zijn, maar ook heel nuttig, bewijzen de acties van Amnesty International. Door een brief of een kaartje te schrijven, kan je daadwerkelijk het verschil maken.

- Neem de leerlingen mee door de verschillende stappen van Amnesty's Write for Rights. Bekijk gezamenlijk de onderleggers 'Brieven schrijven werkt' en leg uit wat het effect is van brieven sturen voor de mensen voor wie we schrijven.
- Neem de leerlingen mee in het verhaal van **Nasu Abdulaziz** (25): *'Ik ben enorm blij met alle brieven. Het betekent dat mensen zich zorgen maken over mij en alles wat hier gebeurd is!'* De huizen van Nasu en dertigduizend anderen uit Lagos (Nigeria) werden drie jaar geleden gesloopt. Tijdens Write for Rights 2019 stuurden meer dan 400.000 mensen een brief naar de Nigeriaanse overheid. Er zijn inmiddels gesprekken om onderdak te verzorgen voor Nasu's gemeenschap. In de powerpointpresentatie vind je een filmpje over de kaartenactie voor Nasu.

- Hebben jullie vorig jaar meegedaan aan Write for Rights? Kijk op <https://www.amnesty.nl/scholen/successen> om te lezen hoe het met de andere jongeren gaat voor wie we vorig jaar schreven.

TERUGBLIK NAAR 2019

Tijdens Write for Rights 2019 werden in Nederland 330.000 brieven geschreven, bijna twee keer zoveel als in 2018. Dit werd online gedaan, maar ook op 1001 verschillende schrijfloccaties in het land, waaronder 376 scholen. In totaal deden er vorig jaar 48.468 Nederlandse scholieren en studenten mee aan de Write for Rights! In de powerpointpresentatie vind je een filmpje van een school die vorig jaar meedeed aan Write for Rights!

5) VOOR WIE WE DIT JAAR SCHRIJVEN

[10 minuten]

Tijdens Write for Rights op School schrijven de leerlingen voor vijf verschillende verhalen. Bespreek kort de verhalen van de personen voor wie ze schrijven.

© Private

1) MELIKE BALKAN & ÖZGÜR GÜR (TURKIJE)

Biologiestudenten Melike Balkan en Özgür Gür sloten zich aan bij een solidariteitsgroep voor lhbt'i'ers van de universiteit van Ankara. De groep organiseerde een Pride sit-in op de campus, omdat de universiteit de jaarlijkse Pride-mars verbodt. De universiteit schakelde de politie in. De agenten gebruikten buitensporig veel geweld tegen de vreedzame demonstranten en verrichtten arrestaties. Melike en Özgür en tien anderen kunnen 3 jaar celstraf krijgen.

Dit gaat om Artikel 20: Je mag lid worden van een vereniging en vreedzaam bijeenkomen. Melike en Özgür kwamen vreedzaam bijeen met een groep voor lhbt'i'ers. Maar ook Artikel 19 (vrijheid van meningsuiting) past hier goed bij en Artikel 16 (Je hebt het recht om te trouwen en een gezin te stichten met wie jij wilt) omdat Melike en Özgür opkwamen voor de rechten van lhbt'i'ers.

© Deji Akinpelu

WERKVORMEN

1) Vertel kort het verhaal van alle personen, of ga wat dieper in op een aantal van hen. Hiervoor kan je de beschrijvingen op de voorbeeldbrieven gebruiken. Op <https://www.amnesty.nl/scholen> vind je ook meer informatie over alle mensen voor wie we schrijven.

2) Verdeel de klas in groepjes en laat elk groepje het verhaal van iemand voor wie ze schrijven bestuderen. Wat is er aan de hand? Welke rechten worden er geschonden? Laat de groepjes vervolgens het verhaal aan elkaar presenteren.

MENSENRECHTENCHECK

[10 minuten]

Je kan de leerlingen/studenten ook een uitgebreide mensenrechtencheck laten doen. Twee ideeën:

Voor alle niveaus:

1) MENSENRECHTENPUZZEL

In de bijlage van deze lesbrief vind je 7 kaartjes met mensenrechten. Kopieer deze vellen en verdeel de klas in groepjes. Geef elk groepje een vel met de kaartjes en laat hen deze uitknippen. Laat elk groepje de verhalen van de personen (op voorbeeldbrief of kaart) een voor een lezen, en de kaartjes met bijpassende mensenrechten bij het verhaal leggen.

Let op: *Sommige rechten moet je hergebruiken en bij elk verhaal passen meerdere rechten!*

Voor het basisonderwijs: Je kan de leerlingen op weg helpen door hun te vertellen hoe vaak een bepaald recht hergebruikt wordt en hoeveel rechten er bij elk verhaal horen. Een overzicht van de rechten vind je bij de verhalen hiernaast.

Extra: Zijn de groepjes klaar met de puzzel? Laat hen per verhaal opschrijven wat zij oneerlijk vinden aan de manier waarop deze persoon wordt behandeld. Bespreek daarna klassikaal de mensenrechten die bij de verhalen horen.

Voor het voortgezet onderwijs en het mbo:

2) OPZOEKWERKJE

Op de achterzijde van de onderleggers 'Brieven schrijven werkt' staat een verkorte versie van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Laat de leerlingen bij elk verhaal opzoeken welke mensenrechten geschonden worden en deze onderstrepen op de onderlegger. Er zijn bij elke case meerdere mensenrechten te vinden!

Er is één mensenrecht dat bij alle vijf de verhalen past, welke is dat?

© Private

2) KHALED DRARENI (ALGERIJE)

Tot aan de coronacrisis ging de vreedzame protestbeweging Hirak in Algerije iedere week de straat op. Ze demonstreerden voor een nieuwe grondwet, tegen corruptie en voor het aftreden van de president. Journalist Khaled Drareni deed verslag van het harde politieoptreden tegen de demonstranten. Dat beviel de autoriteiten niet. Hij werd beschuldigd van het 'aanzetten tot een ongewapende bijeenkomst' en kreeg daarvoor 2 jaar gevangenisstraf.

Dit gaat om Artikel 19: Je hebt recht op informatie en je mag je eigen mening vormen. En je hebt ook recht om die te uiten.

Khaled maakte gebruik van zijn vrijheid van meningsuiting. Maar ook probeerde hij anderen van informatie te voorzien door verslag te doen van het politieoptreden.

© Edgard Garrido

3) GUSTAVO GATICA (CHILI)

In 2019 ging psychologiestudent Gustavo Gatica de straat op, samen met honderdduizenden andere Chilenen. Ze protesteerden tegen een aangekondigde verhoging van de prijs voor het openbaar vervoer en tegen de ongelijkheid in het land. De politie trad hard op en schoot met rubberkogels op de demonstranten. Een regen van kogels trof Gustavo in zijn gezicht. Hij raakte blind aan beide ogen. De politie ontkende dat ze er iets mee te maken hadden.

Dit gaat om Artikel 3: Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.

Maar ook Artikel 19 (Je hebt recht op informatie en je mag je eigen mening vormen. En je hebt ook recht om die te uiten) past goed bij dit verhaal.

6) TIJD OM TE SCHRIJVEN!

[min. 15 minuten]

Deel de schrijfmateriaal uit en zorg voor een leuk muziekje (in de klas of online) en dan is het tijd om te schrijven!

- Bespreek in de klas of de leerlingen een kaart of een briefschrijven, of beide.
- De leerlingen kunnen de voorbeeldbrieven en -kaarten gebruiken.
- Vergeet niet de naam en het adres van de persoon of regering op de kaart of brief te zetten!

AUTORITEITSACTIES

EN SOLIDARITEITSACTIES

Voor zowel het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het mbo is er een actie gericht aan een persoon (een solidariteitsactie) en een actie gericht aan een autoriteit (autoriteitsactie).

- Basisschoolleerlingen tekenen een jongerenpetitie, gericht aan de regering van Turkije, met de oproep om Melike en Özgür uit Turkije vrij te spreken.
- Leerlingen van het voortgezet onderwijs en het mbo schrijven brieven aan autoriteiten én tekenen de petitie voor Melike en Özgür.
- Leerlingen op alle niveaus schrijven kaartjes aan de personen zelf, om hun een hart onder de riem te steken.

7) AFSLUITING

[5 minuten]

Bespreek met de klas:

- Hoe was het om een kaartje of brief te schrijven voor iemand anders?
- Welk verhaal heeft de meeste indruk gemaakt?

MEER DOEN?

Willen de leerlingen meer doen tegen mensenrechtenschendingen? Laat hen [@amnestyopschool](https://www.amnestyopschool.nl) volgen op Instagram! Hier vind je de laatste acties en nieuwtjes, speciaal voor leerlingen. Ook vind je op www.amnestyopschool.nl opties om een spreekbeurt- of werkstukpakket te bestellen of om een maatschappelijke stage bij Amnesty te doen. En natuurlijk vind je hier nog veel meer lesmateriaal over kinder- en mensenrechten en acties voor in de klas!

© Private

4) NASSIMA AL-SADA (SAUDI-ARABIË)

Nassima al-Sada uitte kritiek op de autoriteiten vanwege de discriminatie van vrouwen. Ze voerde onder meer actie voor het recht van vrouwen om te mogen autorijden. Precies een week nadat het rijverbod voor vrouwen was opgeheven, werd ze gearresteerd. In de gevangenis werd ze mishandeld en een jaar lang opgesloten in een isoleercel. Nassima mag geen bezoek ontvangen, ook niet van haar advocaat.

Dit gaat om Artikel 19: Je hebt recht op informatie en je mag je eigen mening vormen. En je hebt ook recht om die te uiten. Nassima maakte gebruik van haar recht op vrijheid van meningsuiting.

Maar ook Artikel 1 (Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren – zo horen ook mannen en vrouwen gelijke rechten te hebben) en Artikel 5 (Martelen en mishandelen is verboden) passen bij dit verhaal.

© Private

5) IDRIS KHATTAK (PAKISTAN)

In Pakistan ontvoeren de autoriteiten geregeld mensenrechtenverdedigers. Zo leggen ze hun het zwijgen op. Idris Khattak deed onderzoek naar deze gedwongen verdwijningen. In 2019 verdween hij zelf. Uiteindelijk gaven de autoriteiten toe dat ze hem gevangenhouden. Maar ze zeggen nog steeds niet waar hij precies zit. Zijn familie vreest dat Idris wordt beschuldigd van spionage. Daarvoor kan hij een gevangenisstraf van 14 jaar krijgen, of zelfs de doodstraf.

Dit gaat om Artikel 9: Je mag niet zomaar worden opgesloten of het land uitgezet. Idris is zomaar opgesloten en niemand weet waar hij is. Ook Artikel 19 past goed bij dit verhaal, want Idris is verdwenen omdat hij kritisch was op de Pakistaanse autoriteiten.

ARTIKEL 1

**IEDEREEN WORDT
VRIJ EN MET
GELIJKE RECHTEN
GEBOREN.**

ARTIKEL 3

**JE HEBT RECHT
OP LEVEN,
OP VRIJHEID EN
OP VEILIGHEID.**

ARTIKEL 5

**MARTELEN IS
VERBODEN.**

ARTIKEL 9

**JE MAG NIET
ZOMAAR WORDEN
OPGESLOTEN
OF HET LAND
UITGEZET.**

ARTIKEL 16

**JE HEBT HET RECHT
OM TE TROUWEN
EN EEN GEZIN TE
STICHTEN MET WIE
JE WIL.**

ARTIKEL 19

**JE HEBT RECHT
OP INFORMATIE
EN JE MAG JE EIGEN
MENING VORMEN.
EN JE HEBT OOK
RECHT OM DIE TE
UITEN.**

ARTIKEL 20

**JE MAG LID WORDEN
VAN EEN VERENIGING
EN VREEDZAAM
BIJEEUNKOMEN.**

**WRITE
FOR
RIGHTS**

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

